

Obsah

Předmluva	11
---------------------	----

ÚVOD – VĚDA BEZE JMÉNA

První kapitola: Μετά τὰ φυσικά	33
Absence vědy o bytí jakožto bytí ve schématech vědění; zapomenutí „metafyzických“ spisů po Aristotelově smrti: 33. – Problém názvu <i>Metafyzika</i> : 41.	
Druhá kapitola: První filosofie či metafyzika?	59
Různé významy předchůdnosti: 59. – Dva řady poznání: o sobě a <i>pro nás</i> : 64. – Předchůdnost první filosofie a následnost metafyziky korelují s odlišností projektů: 81.	

PRVNÍ ČÁST – „HLEDANÁ“ VĚDA

První kapitola: Bytí a historie	85
Koexistence motivů cykličnosti a pokroku: 85. – Retrospektivní porozumění: 91. – Historie empirická a historie inteligibilní: 95. – Genetické vysvětlení; reálným časem filosofie je čas dialogu: 97.	
Druhá kapitola: Bytí a jazyk	107
§ 1. Význam	107
Aristotelés a sofistika: 107. – Sofistické teorie jazyka: 111. – Aristotelova teorie jazyka: 120. – Požadavek významu a mnohost významů: 131. – Vyvrácení popíračů principu sporu a zrod ontologického projektu: 137.	

§ 2. Mnohost významů bytí: formulace problému.	148
Absurdní situace „ontologie“, která by – tak jako ontologie sofistů – uznávala pouze akcidenty: 148. – Odlišení bytí o sobě a akcidentálního bytí: 154. – Neuskutečnitelnost „ontologie“, která by – tak jako ontologie eleatů – uznávala pouze jsovounosti; aporie predikace, Platónovo „řešení“ a Aristotelova kritika: 158. – Aristotelovo řešení rozlišením významů bytí: 173.	
§ 3. Teorie mnohačetných významů bytí	177
Výčet významů; zvláštní případ bytí jakožto pravdivého; nauka o kategoriích: 177. – Stejnomennot a souznačnost; uplatnění na bytí – bytí je stejnojmenné; tuto tezi, která by se nakonec sama zhroutila, však Aristotelés nezastává vždy: 186. – Bytí je πρὸς ἐν λεγόμενον: 205. – Takzvanou analogii bytí Aristotelés vůbec nezná: 214.	
§ 4. Rozprava o bytí	222
Neuskutečnitelnost universální vědy: 222. – Věda o bytí jakožto bytí je však dědičkou universální vědy: 236. – Rozvinutí aporie; bytí není rod – první sada argumentů: 238. – Argument z „dříve“ a „později“: 253. – Aristotelovo „řešení“: ontologie jakožto protologie; meze tohoto řešení: 255.	
Třetí kapitola: Dialektika a ontologie aneb nutnost filosofie.	268
§ 1. K historii dialektiky: znalec a kdokoli.	268
Problém: Jak se přešlo od myšlenky dialogu k myšlence celku? Rétor podle Gorgii: 268.	
§ 2. Obecné a první	282
Problém „hledané“ vědy: tři druhy odpovědi podle dialogu <i>Sokratés</i> : 282 – Problematika obecného a prvního je pramenem inspirace pro celou <i>Metafyziku</i> : 297.	
§ 3. Slabost a hodnota dialektiky	300
Dialektika, dědička „všeobecné vzdělanosti“; formalismus a negativita jakožto protějšky dialektické universality: 300. – Vztah dialektiky a filosofie bytí: 313. – Totožnost postupů, odlišnost záměrů: 318.	

DRUHÁ ČÁST – NENALEZITELNÁ VĚDA

- První kapitola: Ontologie a theologie aneb idea filosofie 323
- § 1. Jednota a odloučení 323
Dvojice problémů a jejich časová paralelita: 323. – Odloučení: Aristotelovo tihnutí k dualismu: 328. – Rozvinutí aporie: 1) Není žádná věda o kontingentním; v konečné instanci je jedinou vědou věda *theologická*: 341. – 2) Theologie nám nic nesděluje o světě, může ale hrát roli *ideálu*: 349.
- § 2. Transcendentní bůh 354
Kritika imanentistických interpretací: 1) Na poli *theologie hvězd*: dualita nebes a sublunárního světa; anachronismus „hylemorfických“ projekcí do Aristotelovy kosmologie; nepřijatelnost biologických analogií: 354. 2) Na poli *teorie prvního hybatele*: fyzikální přístup, „imanentistický“ slovník – avšak bůh se vymyká našim „kategoriím“; smysl nauky o bohu jakožto cílové příčině: 376.
- § 3. Ontologie a theologie 390
Počátky ontologického projektu, vzešlého z reflexe atributivní řeči, jsou příčinou, proč se božské bytí sotva může jevit jako zvláštní případ bytí vůbec: 390. – Theologie by ráda byla zakládající vědou, brání jí v tom však „odloučený“ ráz jejího předmětu; selhání dedukce: 403. – Nový průzkum vztahů mezi ontologií a theologií: „theologické“ pasáže ve IV. knize *Metafyziky* a v první části XII. knihy téhož spisu; originální jednota božského, „napodobená“ jednota smyslově vnímatelného: 413.
- Druhá kapitola: Fyzika a ontologie aneb realita filosofie 434
- § 1. Pohyb – pramen dělení 434
Převrácení tradičních vztahů mezi metafyzikou *generalis* a metafyzikou *specialis*; ontologie jakožto metafyzika partikularity, tedy bytí v pohybu v sublunárním světě: 434. – Ontologie bytí v pohybu podle I. knihy *Fyziky*: trojice principů (látka, forma, zbavenost); jejich korespondence se třemi časovými momenty; dvojí vyjádření „extatické“ struktury pohybu: 444.
- § 2. Nenaplněný akt 461
Zakořenění aktu a mohoucnosti v pohybu, jehož extatickou jednotu znázorňují v nové podobě: 461. – Odlišení aktu a mohoucnosti jakožto teoretické postižení dvou aporií: 1) aporie počátku: 466; 2) aporie téhož a jiného. Nevyhnutelný kruh v definici pohybu: 470.

§ 3. Roztětí jsočnosti	478
Různé významy jsočnosti podle VII. knihy <i>Metafyziky</i> ; podsta- ta (τὸ τί ἦν εἶναι); rozbor a původ formule; imperfektum, predikace a smrt: 478. – Smyslově vnímatelné jsoucí odloučeno samo od sebe; Aristotelovy pokusy dokázat jeho jednotu (důkaz složené definice); tyto snahy dospívají k cíli jen za cenu zdvojení jsočnosti (dialektický sy- logismus jsočnosti): 496.	

ZÁVĚR – VĚDA ZNOVUNALEZENÁ	511
Negativita theologie, dvojnásobná negativita ontologie; ambivalence pohybu jakožto pramene rozštěpu a současně jeho korektivu; zpro- středkování a náhrady; antropologický program: 511. – Aristotelés a aristotelismus: 529.	

Seznam literatury	533
Věcný rejstřík	547
Jmenný rejstřík	551
Rejstřík míst	556
Ediční poznámka	575